

66

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 marca 1969 r.

w sprawie ubezpieczenia społecznego właścicieli taksówek.

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 29 marca 1965 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników (Dz. U. Nr 13, poz. 90) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przepisom ustawy z dnia 29 marca 1965 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu społecznym rzemieślników (Dz. U. Nr 13, poz. 90), zwanej dalej „ustawą”, poddaje się, na zasadach określonych w rozporządzeniu, osoby trudniące się zarobkowo przewozem osób i ładunków, wymienione w ust. 2.

2. Obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym objęte są osoby, które na podstawie zezwolenia wydanego na prowadzenie publicznego transportu drogowego trudnią się zarobkowo przewozem osób lub ładunków własnymi samochodowymi taksówkami osobowymi i bagażowymi lub ciężarowymi pojazdami samochodowymi.

3. W razie gdy zezwolenie na przewóz (ust. 1) zostało udzielone wspólnie dwóm osobom, każdą z nich obejmuje się ubezpieczeniem.

4. Użyte w rozporządzeniu określenia:

- 1) ubezpieczenie — oznacza obowiązkowe ubezpieczenie społeczne w rozumieniu rozporządzenia,
- 2) ubezpieczony — oznacza osobę trudniącą się zarobkowo przewozem własną taksówką określoną w pkt 3,
- 3) taksówka — oznacza samochodową taksówkę osobową i bagażową lub ciężarowy pojazd samochodowy.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem nie obejmuje się osób, o których mowa w § 1, jeżeli równocześnie są:

- 1) pracownikami, o których mowa w przepisie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, lub podlegają zaopatrzeniu emerytalnemu, o którym mowa w tym przepisie,
- 2) objęte ubezpieczeniem społecznym w myśl art. 1 ustawy lub przepisów wydanych na podstawie ustawy,
- 3) rencistami z tytułu własnej pracy,
- 4) właścicielami lub współwłaścicielami przedsiębiorstwa nie związanego z przewozem taksówkami,
- 5) właścicielami, samoistnymi posiadaczami, użytkownikami lub dzierżawcami gospodarstwa rolnego, którego wysokość przychodu szacunkowego ustalona dla wymiaru podatku gruntowego powoduje według przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin zawieszenie w całości prawa do świadczeń.

2. Osoba uprawniona do renty inwalidzkiej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin może być objęta ubezpieczeniem, jeżeli o to wystąpiła w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub uzyskania zezwolenia na prowadzenie publicznego transportu drogowego.

§ 3. 1. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym zostało udzielone zezwolenie na prowadzenie publicznego transportu drogowego.

2. Obowiązek ubezpieczenia ustaje z końcem miesiąca kalendarzowego, w którym zezwolenie (ust. 1) utraciło moc wskutek cofnięcia lub upływu okresu jego ważności albo zostało zwrócone wskutek zaprzestania wykonywania przewozów.

§ 4. Za okres ubezpieczenia uważa się miesiące kalendarzowe, w których osoba wymieniona w § 1 objęta była

obowiązkiem ubezpieczenia, jeżeli za te miesiące zostały opłacone składki na ubezpieczenie.

§ 5. Do okresów ubezpieczenia wymaganych do uzyskania renty zalicza się okresy:

- 1) wykonywania przed dniem wejścia w życie rozporządzenia przewozu na warunkach określonych w § 1 na obszarze Państwa Polskiego,
- 2) przerw w wykonywaniu przewozu po wejściu w życie rozporządzenia, spowodowanych:
 - a) niezdolnością do pracy, nie więcej jednak niż łącznie 3 miesiące w roku kalendarzowym,
 - b) remontem taksówki, nie więcej jednak niż 1 miesiąc w roku kalendarzowym,
- 3) zatrudnienia i zaliczalne do okresów zatrudnienia w rozumieniu przepisów wymienionych w art. 8 pkt 3 ustawy,
- 4) ubezpieczenia z tytułu wykonywania rzemiosła, określone w art. 7 ustawy, a także okresy ubezpieczenia z tytułu wykonywania działalności określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ustawy.

§ 6. Ubezpieczenie obejmuje:

- 1) świadczenia lecznicze,
- 2) rentę starczą,
- 3) rentę inwalidzką,
- 4) rentę rodzinną,
- 5) dodatki do rent,
- 6) zasiłek pogrzebowy,
- 7) świadczenia w naturze dla rencistów.

§ 7. 1. Ubezpieczeni i członkowie ich rodzin mają prawo do świadczeń leczniczych zakładów społecznych służby zdrowia i do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne oraz do leków, środków opatrunkowych i środków pomocniczych w zakresie i na warunkach przewidzianych dla rzemieślników i członków rodzin rzemieślników.

2. Za członków rodziny ubezpieczonego, uprawnionych do świadczeń leczniczych i do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, uważa się osoby wymienione w art. 12 ustawy i spełniające warunki określone w tym przepisie.

3. Prawo do świadczeń leczniczych powstaje z dniem powstania obowiązku ubezpieczenia, a ustaje z dniem ustania tego obowiązku, z tym że świadczenia te nie przysługują w razie zalegania z zapłatą składek za okres ubezpieczenia przekraczający 3 miesiące.

4. W razie choroby ubezpieczonego powodującej niezdolność do pracy prawo do świadczeń leczniczych przysługuje nadal przez okres tej niezdolności, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy.

5. Ubezpieczony obowiązany jest zawiadomić właściwy organ Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zmianie okoliczności mających wpływ na powstanie lub ustanie prawa do świadczeń leczniczych ubezpieczonego lub członka jego rodziny.

6. W razie korzystania ze świadczeń leczniczych przez ubezpieczonego lub przez członka jego rodziny bez posiadania do tego uprawnienia, ubezpieczony obowiązany jest pokryć koszty tych świadczeń.

§ 8. 1. Renta starcza przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma wymagany okres ubezpieczenia oraz osiągnął wiek

starczy w czasie trwania ubezpieczenia lub w ciągu 2 lat po ustaniu ubezpieczenia.

2. Okres ubezpieczenia (§ 4 i 5) wymagany do uzyskania renty starczej wynosi 25 lat dla mężczyzn i 20 lat dla kobiet, w tym co najmniej 5 lat okresu ubezpieczenia określonego w § 4.

3. Wiek starczy wynosi 65 lat dla mężczyzn i 60 lat dla kobiet.

4. W razie ukończenia wieku starczego przed upływem wymaganego okresu ubezpieczenia, prawo do renty starczej powstaje z chwilą upływu tego okresu.

5. Ubezpieczonemu, który przed wejściem w życie rozporządzenia osiągnął wiek starczy lub osiągnie ten wiek do dnia 31 grudnia 1971 r., przysługuje renta starcza po 3 latach okresu ubezpieczenia określonego w § 4, jeżeli ma łączny okres ubezpieczenia określony w § 4 i 5: mężczyzna 25 lat i kobieta 20 lat.

6. Do obliczenia wysokości renty starczej stosuje się przepisy wymienione w art. 19 ustawy.

§ 9. 1. Renta inwalidzka przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma wymagany okres ubezpieczenia oraz stał się inwalidą I lub II grupy inwalidów w czasie trwania ubezpieczenia lub w ciągu 2 lat po ustaniu ubezpieczenia.

2. Dla ustalenia okresu ubezpieczenia wymaganego do renty inwalidzkiej stosuje się przepisy wymienione w art. 21 ustawy, z tym że za okresy ubezpieczenia uważa się okresy wymienione w § 4 i 5.

3. Okres ubezpieczenia wymagany do uzyskania renty inwalidzkiej może być krótszy niż określony w ust. 2, jeżeli inwalidztwo powstało po wejściu w życie rozporządzenia wskutek wypadku przy obsłudze taksówki lub przy jej prowadzeniu w związku z przewozem.

4. Ustalenie inwalidztwa i przyczyn inwalidztwa oraz zaliczanie do grup inwalidów odbywa się w trybie i na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

5. Do obliczenia wysokości renty inwalidzkiej stosuje się przepisy wymienione w art. 23 ustawy.

§ 10. 1. Renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny pozostałym po ubezpieczonym, który w chwili śmierci:

- 1) spełniał warunki, wymagane do uzyskania renty starczej lub inwalidzkiej albo
- 2) miał ustalone prawo do jednej z tych rent.

2. Członkami rodziny uprawnionymi do renty rodzinnej są: dzieci, wnuki i rodzeństwo oraz małżonek i rodzice, jeżeli odpowiadają warunkom określonym w przepisach, o których mowa w art. 25 ustawy.

3. Do obliczania wysokości renty rodzinnej stosuje się przepisy wymienione w art. 26 ustawy.

§ 11. 1. Osobie uprawnionej do renty, odznaczonej orderem lub tytułem określonym w przepisach wymienionych w art. 27 ustawy, przysługuje dodatek do renty w wysokości 25% renty. Z tytułu odznaczeń przysługuje tylko jeden dodatek.

2. Osobie uprawnionej do renty starczej, pobierającej rentę inwalidzką na podstawie przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin z powodu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą wojskową, przysługuje dodatek do renty starczej w wysokości 10% renty.

§ 12. W razie śmierci ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do renty starczej lub inwalidzkiej albo członka ich rodziny, a także osoby pobierającej rentę rodzinną przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości i na warunkach określonych w art. 29 i 30 ustawy.

§ 13. 1. Osobom pobierającym renty oraz członkom ich rodziny przysługuje prawo do świadczeń leczniczych oraz do innych świadczeń w naturze w zakresie i na warunkach określonych w przepisach wymienionych w art. 31 ust. 1 ustawy.

2. W razie zawieszenia w całości prawa do renty na skutek wykonywania nadeł przewozów taksówką prawo do świadczeń leczniczych przysługuje w zakresie określonym w § 7 ust. 1.

§ 14. 1. Prawo do renty powstaje z dniem spełnienia się wszystkich warunków wymaganych do uzyskania tego prawa.

2. Dla powstania prawa do renty inwalidzkiej z tytułu inwalidztwa spowodowanego innymi przyczynami niż wypadek, o którym mowa w § 9 ust. 3, wymagany jest upływ 6 miesięcy niezdolności do pracy, chyba że inwalidztwo zostanie stwierdzone wcześniej.

3. Niezdolność do pracy, o której mowa w ust. 2, w § 5 pkt 2, w § 7 ust. 4 i w § 18 ust. 3, stwierdza się w trybie i na zasadach określonych dla ustalania czasowej niezdolności do pracy pracowników.

4. Nie przynajmniej renty starczej lub inwalidzkiej mimo spełnienia wszystkich warunków wymaganych do renty, jeżeli ubezpieczony zalega z opłatą należnych składek na ubezpieczenie za okres 6 lub więcej miesięcy. Przyznanie renty następuje od dnia wpłacenia zaległych składek.

5. Zaległe składki na ubezpieczenie za okres krótszy niż 6 miesięcy potrąca się z należnej renty. Potrącenia nie mogą przekroczyć 20% przysługującej renty.

§ 15. 1. Prawo do rent przyznanych na podstawie rozporządzenia podlega zawieszeniu na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, z uwzględnieniem przepisu ust. 2.

2. Osobie uprawnionej na podstawie rozporządzenia do renty starczej lub inwalidzkiej, która nadal trudni się przewozem taksówką i z tego tytułu osiąga dochody lub opłaca podatki w wysokości powodującej w myśl przepisów, o których mowa w ust. 1, zawieszenie prawa do renty w całości, wypłaca się rentę wraz z przysługującymi dodatkami w polowie.

§ 16. Koszty ubezpieczenia pokrywa się z funduszu tworzonego ze składek na ubezpieczenie, ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1966 r. w sprawie utworzenia funduszu ubezpieczenia społecznego niektórych grup ludności (Dz. U. z 1967 r. Nr 1, poz. 2).

§ 17. Podstawę wymiaru rent oraz wysokość składek na ubezpieczenie określa w trybie art. 9 ustawy Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac.

§ 18. 1. Obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie ciąży na ubezpieczonym.

2. Składki na ubezpieczenie opłaca się za każdy miesiąc kalendarzowy istnienia obowiązku ubezpieczenia.

3. Od obowiązku płacenia składki na ubezpieczenie zwalnia niewykonywanie przewozów za okresy i z powodów wymienionych w art. 37 ustawy, a ponadto z powodu remontu taksówki. Zwolnienie od obowiązku płacenia składki na ubezpieczenie z powodu remontu taksówki następuje za pełny miesiąc kalendarzowy trwania remontu i tylko za 1 miesiąc w ciągu roku.

§ 19. W sprawach poboru składek na ubezpieczenia stosuje się odpowiednio tryb i zasady ustalone dla poboru składek na ubezpieczenie społeczne rzemieślników.

§ 20. 1. Ubezpieczenie wykonuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a w zakresie świadczeń leczniczych Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej.

2. Naczelna Rada Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz jej organizacje tere-

nowe współdziałają z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych i jego oddziałami przy wykonywaniu ubezpieczenia. Zakres i sposób współdziałania określa instrukcja Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wydana w porozumieniu z Prezesem Naczelnej Rady.

§ 21. 1. Osoba wymieniona w § 1 dokonuje zgłoszenia do ubezpieczenia w ciągu 10 dni od daty rozpoczęcia przewozów. Zgłoszenia dokonuje się we właściwym oddziale Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który może dokonać zgłoszenia również z urzędu.

2. Dowodem objęcia ubezpieczeniem jest legitymacja ubezpieczeniowa wydana na podstawie zgłoszenia do ubezpieczenia.

§ 22. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustala szczegółowy tryb wykonywania ubezpieczenia, wzory zgłoszeń do ubezpieczenia, wzory legitymacji ubezpieczeniowych, tryb ich wydawania i sposób dokonywania w nich wpisów, a także tryb opłaty składek na ubezpieczenie oraz dowody wymagane do wypłaty rent i zasiłków pogrzebowych i do korzystania ze świadczeń leczniczych.

§ 23. Okresy ubezpieczenia określone w § 4 zalicza się do okresów zatrudnienia i do okresów ubezpieczenia wymaganych do uzyskania świadczeń w myśl przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich

rodzin oraz przepisów ustawy i przepisów wydanych na jej podstawie.

§ 24. Osobom, które zaprzestały zarobkowego wykonywania przewozów taksówkami, pobierającym w dniu wejścia w życie rozporządzenia stałe zasiłki z Funduszu Samopomocowego Naczelnej Rady Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, przyznaje się renty w wysokości i na zasadach określonych w art. 41 ustawy, a w razie śmierci — zasiłek pogrzebowy, określony w art. 42 ustawy.

§ 25. 1. Osobom, które wskutek szczególnych okoliczności nie nabyły prawa do renty oraz nie posiadają niezbędnych środków utrzymania, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może przyznać renty w drodze wyjątku na wniosek Naczelnej Rady Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług.

2. W sprawach nie unormowanych rozporządzeniem stosuje się odpowiednio przepisy wymienione w art. 44 ustawy.

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1969 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*